Aracı Kurumda İç Kontrol Cezası

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Danıştay 13. Daire	15.02.2024	Onama

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2021/3240	2024/793	SPKn 103/1, SPKn 105/1, İYUK 45/3, İYUK 49

ÖZET

Şube bölge müdürünün sahte portföy belgeleri, hesap dışı tahsilat ve talimatsız virmanları üzerine SPK, aracı kurumun iç denetim ve iç kontrol sisteminin yetersizliği nedeniyle üç aykırılık için toplam 300.000 TL ceza verdi. İdare mahkemesi davayı reddetti, istinaf reddedildi, Danıştay onadı.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/araci-kurum-ic-kontrol-eksikligi-spk-cezasi-danistay-2024-793/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Danıştay 13. Daire Başkanlığı 2021/3240 E. , 2024/793 K.

"İçtihat Metni"

T.C.

DANIŞTAY

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No:2021/3240

Karar No:2024/793

TEMYİZ EDEN (DAVACI) : ... Menkul Değerler A.Ş.

VEKİLLERİ : Av. ...

Av. ...

KARŞI TARAF (DAVALI) : ... Kurulu

VEKİLLERİ : Av. ..., Av. ...

İSTEMİN KONUSU : ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesi'nin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Davacı şirketin ... Şubesi'nin müdürünün usulsüz işlemleri nedeniyle yapılan incelemede, davacı aracı kurumun iç denetim sistemi ve iç kontrol faaliyetlerinde Aracı Kurumlarda Uygulanacak İç Denetim Sistemine İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ'in (Seri: V, No: 68) 4, 5 ve 9. maddelerine aykırılıklar tespit edildiğinden bahisle 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 103. maddesinin birinci fıkrası uyarınca 300.000,00-TL idarî para cezası verilmesine ilişkin ... tarih ve ... sayılı Sermaye Piyasası Kurulu (Kurul) kararının iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... İdare Mahkemesi'nce verilen ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararda; davacı şirketin Alsancak/İzmir şubesinde Bölge Müdürü ...'nın usulsüz işlemlerine ilişkin olarak 12/05/2015 ile 15/05/2015 tarihleri arasında yapılan inceleme sonucunda 30/06/2015 tarihli inceleme raporu düzenlendiği, düzenlenen raporda, ...'nın 2008 yılından itibaren müşterilerine sahte portföy belgeleri düzenleyerek gerçek dışı gelir elde etmiş olduklarına inandırdığı, piyasa şartlarının çok üzerinde faiz taahhüdünde bulunduğu, davacı şirkette hesabı bulunmayan müşterilerden davacı şirkette hesap açılmış gibi tahsilat yaptığı, müşterilerin ve davacı şirketin çalışanlarının imzalarını taklit ettiği, talimat olmaksızın müşteri hesapları arasında para ve menkul kıymet transferi yaptığı hususlarıyla davacı şirkette risklerin izlenilmesine olanak sağlayacak iç kontrol sisteminin bulunmadığı hususlarının tespit edildiği, ... tarih ve ... sayılı Kurul kararıyla davacı şirketin savunmasının alınmasına karar verildiği, 13/08/2015 tarihli yazıyla davacı şirket tarafından savunma yazısının gönderildiği, ... tarih ve ... sayılı davaya konu Kurul kararıyla, iç denetim sisteminin, faaliyetlerinin kapsam ve yapısıyla uyumlu, değişen koşullara cevap verebilecek nitelik, yeterlilik ve etkinlikte olmadığından, Aracı Kurumlarda Uygulanacak İç Denetim Sistemine İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ'in 4. maddesine; iç kontrol faaliyetlerinin, tespit edilen risklerin de izlenmesine olanak verecek şekilde günlük faaliyetlerin ayrılmaz bir parçası olarak düzenlenmemesi ve sürdürülmemesi, prosedürlerin her düzeyde personelin etkin bir şekilde iç konrol sistemine iştirakini sağlayacak şekilde oluşturulmaması ve iç kontrol mekanizmalarını sağlıklı ve etkin bir biçimde kurmak ve çalıştırabilmek için işlevsel ayrımların tesis edilmemesi hususlarının ise anılan Tebliğ'in 5 ve 9. maddelerine aykırı olduğu tespit edilerek her bir aykırılık için 100.000-TL olmak üzere toplam 300.000-TL idarî para cezası verildiği, davacı şirketin iç denetim sistemi, iç kontrol sistemiyle işlevsel görev ayrımı ve sorumlulukların tesisi hususlarına aykırı işlemlerinin bulunduğu anlaşıldığından, dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Belirtilen gerekçelerle dava konusu işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesi'nce; istinaf başvurusuna konu İdare Mahkemesi kararının usul ve hukuka uygun olduğu ve davacı tarafından ileri sürülen iddiaların söz konusu kararın kaldırılmasını sağlayacak nitelikte görülmediği belirtilerek

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesinin 3. fıkrası uyarınca istinaf başvurusunun reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Davacı tarafından, Kurul kararında yer alan Aracı Kurumlarda Uygulanacak İç Denetim Sistemine İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ'in ilgili maddelerine aykırılıklar bakımından her bir madde için ayrı ayrı olmak üzere üç kez ceza verilmesinin hukuka aykırı olduğu, iç denetim, teftiş ve kontrol sistemlerinin işlevsel olarak çalıştığı, aksi yönde herhangi bir tespitin bulunmadığı, şirketlerine ait iç kontrol ve denetim sisteminin bağımsız denetimlerden geçtiği, Bölge Müdürü ... tarafından kullanılan sahte imzalarla meydana getirilen suistimalin şirket bünyesinde yapılan teftiş işlemleri sırasında müfettişlerin de yanıltıldığı göz önünde bulundurulduğunda iç denetim ve teftişlerle ortaya çıkmasının mümkün olmadığı, Bölge Müdürü ... hakkında devam eden ... Ağır Ceza Mahkemesi'nin E:... sayılı dosyasının bekletici mesele yapılması gerektiği ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Davalı idare tarafından, dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu belirtilerek istemin reddi gerektiği savunulmuştur.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...'IN DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin reddi ile usul ve yasaya uygun olan Bölge İdare Mahkemesi kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü:

HUKUKİ DEĞERLENDİRME :

Bölge idare mahkemesi kararlarının temyizen bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

Temyizen incelenen karar usul ve hukuka uygun olup, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenleri kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının temyiz isteminin reddine,

2. Davanın yukarıda özetlenen gerekçeyle reddine ilişkin İdare Mahkemesi kararına yönelik istinaf başvurusunun reddi yolundaki ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesi'nin ... tarih ve E:..., K:... sayılı temyize konu kararında, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmadığından, anılan Bölge İdare Mahkemesi kararının ONANMASINA,
3. Temyiz giderlerinin istemde bulunan üzerinde bırakılmasına,

4. Posta giderleri avansından artan tutarın davacıya iadesine,

5. 2577 sayılı Kanun'un 50. maddesi uyarınca, bu kararın taraflara tebliğini ve bir örneğinin de ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesi'ne gönderilmesini teminen dosyanın ... İdare Mahkemesi'ne gönderilmesine, 15/02/2024 tarihinde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.